

MAGAMRÓL EGY SZUSZRA / A TÁJ- KÉP BADACSONY KAMARAKIÁLLÍTÁSRA

Egyszerűen elkerülhetetlenül élethivatásommá kellett válnia a tájépítészet, kertépítészet, műemlékvédelem, történeti kertvédelem gyönyörű és szerteágazó tevékenységének azok után, hogy korai gyerekkori művészetekhez vonzódásom rajzi ága - korábban **Vereckei Laci Bácsi** klasszikus gitár szemesztere erősebben foglaltak le és Ő is a konzervatóriumban szeretne volna fejlődésem folytatását - **Fejes István** gimnáziumi grafikus tanárom ajánlására **Váci András** festőművész rajzkörében bontakozhatott tovább, és meghallva, hogy kertépítészetet lehet tanulni az egyetemen, kitűzött céloommá vált, és a majd 20-szoros túljelentkezés következtében a "nagy" felvételi utáni, katonaság közben is tartó, különbözeti vizsgasorozaton is túljutva - kiváló gimnáziumi történelem és angol tanárainm okításával felvértezve - tanulhattam **Ormos Imre** professzor Úrtól (a díjak felsorolását a következőkben sajnos jóformán elhagynom kell a terjedelmi okokból, de Kossuth-díjas tanszékvezető egyetemi tanár, egy időben rektor helyettes) szaktörténetet, **Mócsényi Mihály** professzor Úrtól (Széchenyi díjas, Magyar Köztársaság Érdemrend kitüntetettje, a Tájépítészeti Kar létrehozója, a tájrendezés magyarországi oktatásának megalapozója, a Kertészeti Egyetem rektora, professzor emeritus) tájrendezést, logikát, retorikát, technika- és tudománytörténetet, felsorolni sem lehet mi mindent **VILÁGELSŐ SZÍNVONALON**, és emberséget is bizony, ugyanúgy, mint **Balogh András** festőművész tanárunktól szabadkézi rajzot, ábrázoló geometriát, művészettörténetet, **Becker Sándor** tanár úrtól statikát, **Hofer Miklós** Ybl-díjas építésztől magasépítést, tervezést, **Meggyesi Tamástól** városrendezést, **Schmidt Gábortól**, **Nádassy Mihálytól** - akitől jól felelés után 1 forint jutalom járt, nem gazdagodtam meg, de lett egy kis pénzem - **Sipos Elektől** dendrológiát, **Probockay Endre** professzor Úrtól, bár a növénytanai vizsgálóm legutolsóját Somos András rektor Úr engedélyével tehettem csak le, de szaktanáraink tárgyain kívül a mindenkinek kötelező tárgyak is igen magas szinten kerültek napi szellemi táplálékként elénk, és rajzoltunk, állandóan rajzoltunk, siránkoztunk néha, hogy jó lenne tavasszal nekünk is a Duna-parti lépcsőkön ücsörögni, viszont önálló asztalunk volt az évfolyam teremben (!) és a vizsgaidőszakra beszámoló kiállítást kellett rendeznünk, terveinkből, rajzainkból, **Dalányi László** tanár úrnak készített szerkezeti rajzokból, ZéHákból, és ott voltak már **Kiss E. Gusztáv** (KÖZTI), **Baloghné Ormos Ilona** (meghatározó TDK munkám konzulense), **Csemez Attila**, **Csima Péter**, **Jámbor Imre**, **Perjés András** is, és Balatonkenesén megtanultuk úgy a geodéziai felmérést **Babos Lajostól**, hogy amikor az első komolyabb felmérésem során Csákvár kastélyparkját mértem fel **Csorna Tóni Bácsival** - miután az **Országos Műemléki Felügyelőség Tervezési Osztályára Horler Miklós** vett fel egyetemi és Tudományos Diákköri eredményeim alapján tervezőnek - vagy éppen egyedül kellett irányítanom Somogyváron a Quadrumban a figuránst, és bár bencés apátság volt, mégis Szent Ferenc madarai, a gyurgyalagok repkedtek fölöttem és a kék ég is a hőgutába szédült, vagy éppen évtizedeken át kollégáimmal: **Szikra Évával**, **Örsi Karcsival** mértem, akár hóesésben is, mint Nagykőrösön vagy Nagymágocson és minden munkánknál, nem jöttem zavarba és jó helyszínrajzokat, terveket rajzoltunk, mert akkor még nem voltak rajzolóink, és nem volt számítógép (PC) az természetes volt, hogy mindenki rajzol, mint ahogy természetes volt, hogy sorban minden szeretett kollégám Ybl-díjas lett, hogy a kutatók, régészek, kivitelezők, felügyelők egy csapatként dolgoztunk ma is állandó turisztikai célpontként ismert kiváló helyreállításokon, amikből felvillannak tablók, és hogy bizonyos élményeket képekben kellett rögzítenem, hogy egy idő után tudatosult az is: igen, kötelességem ezek után helyt állni, amit kaptam, azért kaptam a tanáraimtól és a Jó Istentől, hogy Hazámért helyt álljak!

Kiss József táj- és kertépítész

A Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti szakán végeztem 1976 júniusában.

1973. TDK munka műszaki szekció **különdíj az első Nemzetközi TDK Konferencián** (Pécs): *A szécsényi kastélypark rekonstrukciója* című munkámmal.

1976. július 1-től az Országos Műemléki Felügyelőség Tervezési Osztályán táj- és kertépítész tervezőként dr. Horler Miklós irányítása alatt, majd az utódhivatalok - OMVH , a KÖH, az ÁMRK , KÖSZ - Táj- és kertépítészeti Osztályán **2007-ig** vezető tervezőként, táj-és kertépítészeti, valamint műemlékvédelmi szakértői jogosultsággal végeztem tervezői tevékenységem.

Tervezőként a helyreállítási munkákat kezdetektől, folyamatosan a megvalósulásig irányítani is kellett. Mintegy 270 tervet és kutatási dokumentációt adtam ki, legtöbbjük legalább részben megvalósult.

Előadások, tervpályázatok, mintegy 50 cikkem, kiállításokon való részvételek tarkítják munkáimat.

Közreműködésemmel készült munkák közül **Europa Nostra díjas:** *Apostag – zsinagóga, Siklós - dzsámi, Szamosújlak – református templom* (OMF- ÁMRK)

A budapesti *Orczy-kert kutatási-helyreállítási dokumentációm* (OMvH) az **European Architectural Heritage Pilot Project 1993** **Europa Unió díjat nyerte.**

Elismerő plakettek:

Műemlékvédelemért 1986

Szécsény városáért 1990

II. János Pál Pápa Magyarországon 1991

Somogyvárért 1992

Siklós városáért 1993

Nagymágocs Károlyi-kastély, Csongrád megyéért 1995

A Magyar Államalapítás Ezredik Évfordulójára

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlése 2000

2002-ben Kós Károly díjjal tüntettek ki.